

Oponentský posudek na diplomovou práci: Dvoustranický politický systém v českých zemích 1938 – 1939: Strana Národní jednoty a Národní strany práce

Autor práce: Bc. Vítězslav Kulíšek

Vedoucí práce: PhDr. Josef Straceny, CSc.

Oponent práce: Ing., Mgr. Martin Brabec, PhD.

Posuzovaná diplomová práce nejen velmi podrobně rozebírá vznik a podobu dvoustranického politického systému v českých zemích v letech 1938 – 1939, ale zároveň se snaží tento systém zařadit do rámce současných politologických typologií různých podob autoritářských a (ne)demokratických politických režimů.

Pokud jde o formální, jmenovitě gramatickou stránku práce, tu vidím jako horší. Autor dělá chyby především v psaní velkých či malých písmen a čárek ve větě. Práce je ale čtivá, přehledná a logicky strukturovaná.

Naopak obsahovou stránku práce vidím jako vynikající. Autor v začátku své práce velmi pečlivě a kriticky přistupuje k výběru použité literatury, je si jasně vědom dobové podmíněnosti či zaujatosti některých textů. Velmi pozitivně také vidím skutečnost, že se nespokojil pouze s historickou literaturou na dané téma, ale pracuje i s literaturou politologickou, takže dané téma rozebírá z obou těchto perspektiv. Dále o kvalitě práce také svědčí fakt, že autor pracoval s primárními dokumenty v Archívu Národní knihovny v Praze. V práci autor prokázal výbornou a mimořádně detailní historickou znalost dané problematiky. Některé diplomantovi závěry mi však občas připadají příliš unáhlené, zavádějící či dokonce chybné a proto by se k nim měl vyjádřit během rozpravy.

Otázky k rozpravě

V čem vidí autor nadčasovost myšlenek profesora Mertla? Ten hovoří o tom, že liberální demokracie nevytváří jednotnou vůli státního národa a svoboda jednotlivce je v ní potlačována nátlakem politických stran. Nejsou toto ale již požadavky, které vedou ke vzniku autoritativního režimu?

Autor píše: „Režim druhé republiky se však často řadí k fašismu, nebo k autoritativnímu režimu. Oba tyto režimy byly v dané době celkem novým systémem, protože vznikly až po první světové válce“. Neexistovaly však autoritářské režimy již dříve?

Autor uvádí na str. 79, že při označování politického systému v letech 1938 – 1939 nemůžeme vyloučit označení demokratický, protože existoval, mimo nezávislé soudnictví, i demokratický stranický systém. Zároveň však dále uvádí, že docházelo k porušování lidských práv, obcházení

parlamentních procedur, vyloučení židovského obyvatelstva z elektorátu. Později však ještě uvede, že zůstala zachována suverenita lidu. Mohl by diplomant vyjasnit tyto úvahy?

Na str. 50 autor tvrdí, že NSP se nebude snažit přebírat politickou moc a napadat vládní projevy, ale v závěru práce na str. 171 naopak říká, že NSP nebyla pouze loutkovou stranou, fungovala jako konkurence a měla kontrolní činnost. Není zde rozpor?

Na str. 165 autor píše, že pozastavení parlamentu za protektorátu není negativní jev, protože za druhé republiky nefungoval tak, jak by v parlamentní demokracii měl. Domnívá se diplomant, že chyby ve fungování parlamentu v parlamentní demokracii máme řešit změnou režimu na autoritářský a nikoli úsilím o nápravu fungování parlamentu při zachování parlamentní demokracie?

Není zmínka o podobnosti dohod mezi Hamplem a Beranem z roku 1938 a Klausem a Zemanem z roku 1998 příkladem nesmyslné historické analogie? Nenašel by zde autor radikální, kvalitativní rozdíly?

Práce splňuje podmínky kladené na diplomové práce a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 7.5.2017

Podpis oponenta: